

Tegen Wageningen begint de victorie

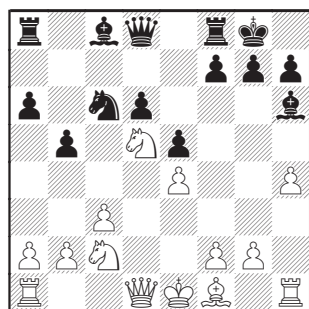
Jan Krans

4 maart 2006, zevende ronde KNSB: Amstelveen 3 tegen Wageningen 2. Een klassiek degradatieduel. Na de eerste ronde, lang geleden, is het met beide teams bergafwaarts gegaan, met vele nederlagen op rij. Met één schamel matchpunt staat A3 er zelfs nog slechter voor dan W2, dat er al drie heeft.

Na zeg een uurtje spelen maak ik een rondje langs de borden. Wat ik zie is niet echt bemoedigend: Marcel op 1 heeft een ingewikkelde Siciliaan; Eric op 2 heeft een enorme tijdsachterstand waar op het bord niets tegenover staat; ikzelf, op 3, krijg een levensgevaarlijk stukoffer om de oren – tenminste, dat dacht iedereen, ik was zelf iets minder onder de indruk –; Bram op 4 heeft de opening wel heel slapjes gespeeld en ondertussen het loperpaar ingeleverd; Lody op 5 speelt zo'n partij waar ik niets van begrijp; Jonathan op 6 heeft een wat kale koning met dame, toren en loper van de tegenstander onderweg erheen; Ridens op 7 lijkt de draad van zijn partij kwijt; Henk tenslotte, op 8, heeft net een belangrijk pion 'geofferd'.

Maar kijk wat er gebeurt: aan het eind van de middag staat er een glorieuze 6-2 op het scorebord. Voor ons. Ik neem u dus met alle plezier mee langs de borden voor dit 'wonder van Amstelveen'. Ook als het onze enige ervaring van het seizoen mocht blijken te zijn geweest, verdient dit wapenfeit een ruime plaats in de annalen.

Karel Scholten – Marcel Laarhoven

Stelling na 13... Lh6

We zitten nog keurig in de theorie van de Sveshnikov hier.

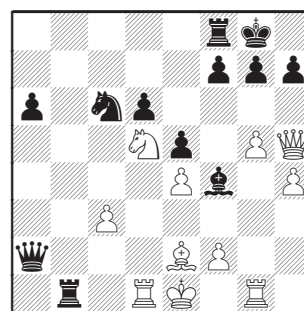
14.g4 Lf4 15.Df3 Le6

Zelfs deze stelling staat nog een keer of honderd in mijn database. Het lijkt een goede subvariant te zijn voor zwart. Na 16.Pxf4 kun je zelfs kiezen met zwart: 16... exf4 17.Dxf4 Pe5 of 16... Df6 enzovoort. Zo heb je nog eens wat aan je openingskennis.

16.Le2 Tb8

Nu staan de spelers eindelijk op eigen benen. Er ontspint zich een leuke strijd: wit valt aan op de koningsvleugel, zwart op de damevleugel. Dat laatste blijkt meer perspectieven te bieden:

17.Pcb4 Lxd5 18.Pxd5 b4 19.g5 bxc3 20.bxc3 Tb2 21.Td1(?) Da5 22.Dh5 Dxa2 23.Tg1 Tb1

En zo zijn de bewegingen op het bord om Pd5 heen (tegen de wijzers van de klok in!) op het hoogtepunt aanbeland. Behalve het slappe 24.Kf1 heeft wit maar één optie: aanvallen met 24.Pf6+ en hopen dat het doorslaat:

24.Pf6+ gxf6 25.gxf6+ Kh8 26.Tg7

En zo dreigt wit mat. Maar eerst mag Marcel:

26... Txd1+ 27.Lxd1

Want 27.Kxd1 is pardoes mat.

27... Dd2+ 28.Kf1 Lh6

En het mat is eruit. *The rest is agony:*

29.Lg4(?) Lxg7 30.fxg7+ Kxg7 31.Lf5 Dh6

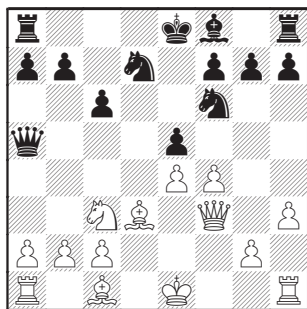
Van alle winsten (bijvoorbeeld 31... Tg8, 31... h6 of zelfs 31... Pe7) de meest simpele. **0-1**

Eric Roosendaal – Kees Stap

Op papier een interessante ontmoeting: de twee spelers die zich het meest aan de ellende van hun teams hadden weten te onttrekken zaten tegenover elkaar.

Er kwam een Pirc op het bord, waarbij Eric na een paar zetten al een uur tijd gebruikt had en zijn tegenstander nog maar een paar minuten. Die bevond zich overduidelijk nog op bekend terrein. Na

afloop vroeg Eric zich af waar het eigenlijk mis was gegaan. In mijn ogen begint het ongeveer hier:

Stelling na 9. .. Pbd7

10.0-0

Dit moet nog wel kunnen, maar de meeste witspelers kiezen plannen met ergens f4-f5 erin, bijvoorbeeld hier (of zelfs eerder). Dat klinkt ook wel logisch: de ruil van f4 tegen e5 zal hoe dan ook gunstig zijn voor zwart, terwijl die lelijke pion op e4 toch wel niet zo gauw zwak zal worden als zijn collega op e5 er nog maar staat.

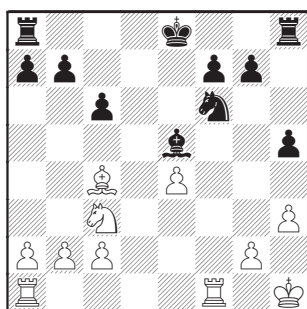
10. .. Le7 11.Kh1 h5 12.Lc4

Ook dit voelt niet goed: e4 wordt zwak.

12. .. exf4 13.Lxf4 Pe5 14.Lxe5

Zoals Eric per email aangaf had hij hier op zijn minst de zwarte loper erop moeten houden met 14.De2. Zoals het gaat speelt hij zijn tegenstander positioneel te veel in de kaart.

14. .. Dxe5 15.Df5 Ld5 16.Dxe5 Lxe5

17.Tf5

Als je hier 17.Pd1 moet doen ben je ook niet gelukkig. Ook 17.Pe2 b5 is erg vervelend. Waarschijnlijk staat zwart hier in hogere zin al gewonnen.

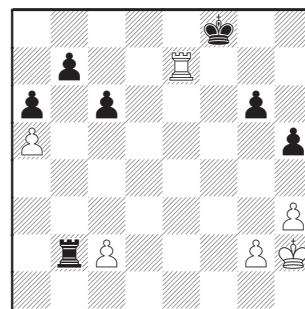
17. .. Lxc3 18.bxc3 o-o 19.e5 Pe4 20.Tf4 Pxc3

Dat kan gewoon. Wit staat eenvoudigweg een pion achter bij slechte structuur en ziet daar niets voor terug.

21.e6

Lijkt nog iets te dreigen, maar het stelt niets voor. Iets beter was 21.Taf1 Pd5 22.Lxd5 cxd5 23.Td1 Tac8 24.Txd5 Txc2, maar de pion win je er nog steeds niet mee terug, en e5 blijft een zorgenkindje.

21. .. Pd5 22.exf7+ Txf7 22.Td4 Td8 23.Te1 Tfd7 24.Te5 g6 26.Lxd5 Txd5 27.Tdx5 Txd5 28.Te7 Tb5 29.a4 Tb2 30.a5 a6 31.Kh2 Kf8

En zwart won de technische fase betrekkelijk eenvoudig. Die hoeven we dus niet te laten zien. Volgende keer beter. 0-1

Eric Smaling – Jan Krans

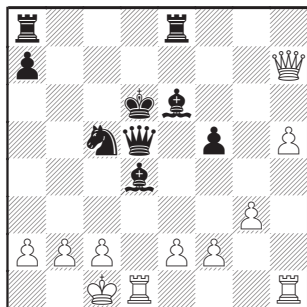
Op het websiteforum van Wageningen schrijft mijn tegenstander de middag na de wedstrijd de volgende impressie: 'PPP (3) stond riant na de opening, offerde een stuk tegen 2 poppetjes, daarna nog twee stukken en een toren tegen de dame, maar in plaats van het af te maken en een van zijn mooiste overwinningen te boeken, volgde in tijdnood de ene na de andere grafzet.'

Tsja. Toen ik in de Argentijn de partij zelf naverterde zei ik iets heel anders, namelijk ongeveer het volgende: 'Ik was net fijn positioneel bezig toen wit de zaken begon te forceren met een onterecht stuk-offer. Hij kreeg er wel twee pionnen voor, maar geen doorslaande aanval. Als ik daarna gewoon de dames had geruild was het niet zo'n heksenketel geworden. Eigenlijk jammer dat hij in lichte tijdnood 'vergat' mijn dame alsnog te winnen, want dan hadden we een hoogst interessant eindspel van dame + 7 pion-

* De laatste P in 'PPP' staat trouwens voor 'Professor'. De andere twee P-s gaan niet over stotteren, maar zinspelen waarschijnlijk op een door deze Wageningse hoogleraar geschreven kinderboek *De Prijs van Poep* (2001). Verder is 'poppetje', zoals u begrijpt, Wagenings voor 'pion'.

Zukertort A'veen 3	1967 – Wageningen 2	1950 6-2
1 Marcel Laarhoven	2061 – Karel Scholten	1996 1-0
2 Eric Roosendaal	2046 – Kees Stap	2007 0-1
3 Jan Krans	2000 – Eric Smaling	2006 1-0
4 Bram ter Schegget	1878 – Robin van Leerdam	1862 1-0
5 Lody Kuling	1981 – Tonja Mertens	1934 ½-½
6 Jonathan Tan	1925 – Arjen van Herwaarden	1943 1-0
7 Ridens Bolhuis	1919 – Frans van der Wall	2015 1-0
8 Henk Boot	1923 – Richard Christians	1839 ½-½

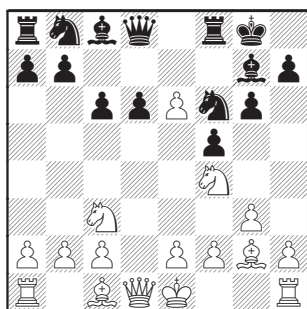
nen tegen twee torens, loper en paard + 2 pionnen op het bord gekregen. Zoals het ging was het gelijk uit.' Dat laatste zal ik gelijk even laten zien:

Stelling na 28. .. Ld4!

Geef toe, dit soort stellingen zie je niet vaak. Hier speelde wit **29.c3?**. Na **29. .. Dxa2 30.Txd4+ Kc6** (een veilig veld!) **31.Thh4(?)** was het inderdaad einde partij met **31. .. Da1+ 32.Kc2 Lb3+**. Hij had in de diagramstelling tenminste nog **29.Txd4 Dxd4 30.Td1 Dxd1+ 31.Kxd1** moeten proberen. Zwart staat dan duidelijk beter, maar met zo'n maffe materiaalverhouding kan er nog van alles gebeuren. Ik heb kennelijk iets met rondzoemende dames (zie 'Café De Prins' in L'Echec 100, blz. 143).

Maar goed, dat is het einde van de partij. Terug naar eerdere momenten, want hoe zat het nou? We komen erin net na de opening.

Stelling na 8. .. c6

Bekende Hollandse thema's hier: de zwarte opstoot e5 is opgevangen met dxe6 e.p., zwart heeft met c6 veld d5 beveiligd en gaat nu die pion op e6 weer ophalen. Maar ja, wit doet ook mee:

9.h4 Lh8!?

Heb ik eens een keer goed opgelet in een *post mortem* met Maarten Solleveld, blijkt het toch niet zo goed te zijn (vgl. L'Echec 151, blz. 21). Wit heeft de positionele dreiging 10.h5 en kan op 10. .. g5 het vervelende 11.h6 tussendoor doen. Vandaar mijn 9. .. Lh8, want dan kan zwart zelf h6 naschuiven. Maar de vraag is natuurlijk hoe sterk die dreiging is en hoe goed dat naschuiven.

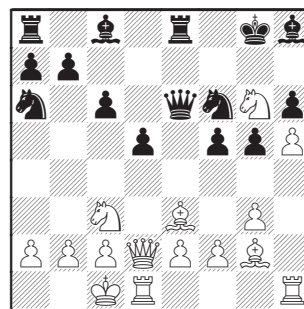
10.Le3 Pa6 11.Dd2 De7 12.o-o-o d5

Dit geeft veld e5 weg. Misschien was 12. .. Td8 toch beter.

13.h5 g5 14.Pd3 h6

Sjap (zie boven). Ik had 14. .. Pe4 in elk geval beter moeten bekijken. De pointe (gemist natuurlijk) is dat na 15.Pxe4 fxe4 de pion op g5 vergiftigd is: 16.Lxg5 Dxe6 17.Pf4(?) beter 17.Lh3) De5 en uit.

15.Pe5 Dxe6 16.Pg6 Te8

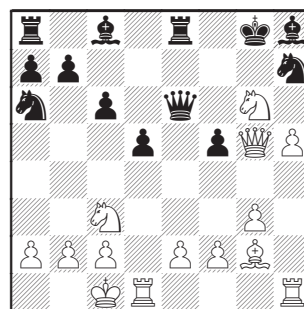

17.Lxg5?

Daar is het stukoffer dan. In werkelijkheid kan wit de verleiding niet weerstaan. Beter was het om zijn zwerfpaard af te ruilen tegen de Gufeld-loper op h8. Wit staat dan gewoon positioneel goed, zonder dat het natuurlijk gelijk uit is.

17. .. hxc5 18.Dxc5 Ph7!

Vrijwillig in het dubbelschaak blijven staan natuurlijk. Alternatieven als 18. .. Kf7 of 18. .. Lg7 zijn duidelijk minder (18. .. Kh7 19.Pxf8+ noemen we niet).

19.Pe7++

Objectief toch niet de beste, want zwart kan nu geforceerd een beter eindspel bereiken.

19. .. Kf8?! 20.Pg6+ Kg8 21.Pe7++ Kf7

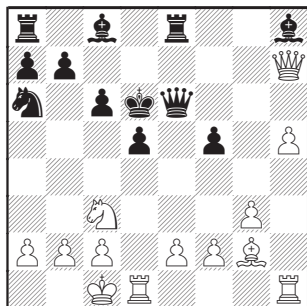
Beter was direct 19. .. Kf7. Toch was de (geplande) zetherhaling wedstrijd-tactisch gezien wel handig: wit had minder tijd en moest nu even bij de rest van de borden gaan kijken of remise genoeg zou zijn. De tweede keer Pe7 nam hem zo elf kostbare minuten.

22.Dg6+ Kxe7?

Er was niets tegen 22. .. Dxc6 23.hxc6 Kxe7 24.gxh7 met een duurzaam eindspelvoordeel voor zwart. Maar ik verval hier in een oude, kenmerkende fout: liever ingewikkeld met dames dan eenvoudig zonder.

23.Dxh7+ Kd6

Beter is natuurlijk 23. .. Df7. Het leven met dames levert wel leuke stellingsbeelden op.

24.Pxd5!

Dapper gespeeld, en nog de beste zet ook.

24. .. cxd5?

Jammer voor mij, leuk voor de toeschouwers, maar dat was het toch al. Hier begint het *flipperkastintermezzo*: beide spelers (nou ja, vooral wit dan) doen spectaculaire zetten, maar missen in deze vreemde stellingen meestal de beste zet. Hier bijvoorbeeld 24. .. Kc5!.

25.Lxd5?

25.Txd5+ dwingt tot 25. .. Dxd5.

25. .. Dxd5?

Maar het hoeft niet: 25. .. Df6! was 'thematisch', bijvoorbeeld 26.Lxb7+ Kc5 27.c3 Te7.

26.Df7?

Dit zou je met enige goede wil een grafzet kunnen noemen. Wit had gewoon op d5 moeten slaan, want hij wint nog een stuk na 26.Txd5+ Kxd5 27.Df7+Te6 (27. .. Le6 28.Dxb7+) 28.Td1+ Kc6 29.Td8. Voorwaar geen al te moeilijke variant.

26. .. Le6 27.Dxb7+?

En deze geeft het echt weg. Na 27.Txd5+ Lxd5 28.Td1 Pb4 29.c4 (29.a3 Kc6!) etc. komt er een ingewikkeld eindspel op het bord, dit keer waarschijnlijk beter voor wit. In plaats daarvan geeft de flipperkast nu *game over* aan.

27. .. Pc5

En nu heeft 28.Txd5+ het kleine bezwaar dat na 28. .. Lxd5 de toren op h1 ook hangt.

28.Dh7 Ld4

Het is aardig om deze stelling te vergelijken met die na 25. .. Dxd5: alle lichte stukken zijn in het centrum terechtgekomen, verder is er geen verschil

(nou ja, wit heeft b7 meegesnoept). Hoe dit verder afliep hebt u al gezien. **0-1** dus.

Tijd voor een conclusie over de hierboven aangehaalde impressie van de witspeler: ja, wit heeft ondernemend gespeeld (17.Lxg5 en 24.Pxd5), en ja, daar zaten in het vervolg een paar duidelijk mindere zetten bij (26.Df7 en 27.Dxb7). Maar nee, zo riant was de stelling niet na de opening, en ook zwart heeft wel het een en ander laten liggen (22. .. Dxc6, 24. .. Kc5, 25. .. Df6). Het was dus niet zozeer een 'mooie' overwinning geweest als wel een erg 'leuke'. En mijn eigen impressie? Nou nee, 'fijn positioneel bezig' was ik niet, dat kan ik ook maar beter niet te veel nastreven. En ja, een 'heksenketel' was het zeker, nog erger dan ik al dacht.

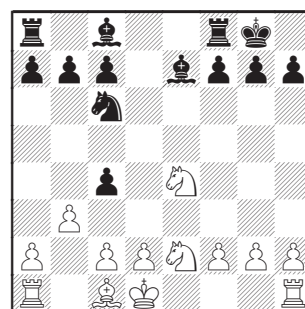
Bram ter Schegget – Robin van Leerdam

1.e4 e5 2.Pc3 Pf6 3.Lc4 Pxe4 4.Pxe4

Hier zat ik vlak naast, en ik verbaasde mij nogal, want ik dacht: óf je gaat met wit in op de 'Frankenstein-Dracula-variant' 4.Dh5 Pd6 5.Lb3 Pc6 6.Pb5 g6 7.Df3 f5 8.Dd5 De7 9.Pxc7+ Kd8 10.Pxa8 b6, óf je speelt geen 3.Lc4. Bram heeft kennelijk andere ideeën. Anders gezegd: hij vertrouwt op eigen kracht, niet op openingskennis.

4. .. d5 5.Dh5 dxc4 6.Dxe5+ De7 7.Dxe7+ Lxe7 8.Pe2 Pc6 9.Kd1 o-o 10.b3

Brams laatste twee zetten laten zien dat hij wel degelijk planmatig speelt. Voorlopig is er echter niet veel aan de hand.

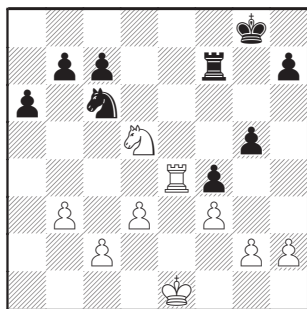
10. .. f5 11.P4c3 cxb3 12.axb3 f4 13.f3 Le6 14.Ta4

Kijk, daar krijgt de jeugd nou training voor: ze hebben onlangs geleerd hoe mooi je op deze manier een toren kunt ontwikkelen.

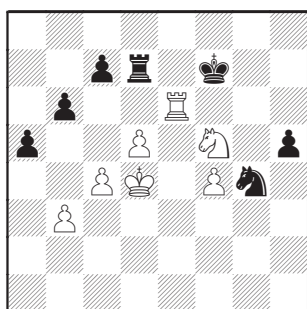
14. .. g5 15.Te1 Lf5 16.Pd5 Ld6 17.La3 Lxa3 18.Txa3 Tf7 19.Ta4 Te8 20.d3 Te5 21.Pec3 Txe1+ 22.Kxe1 a6 23.Pe4 Lxe4 24.Txe4

Het zwarte voordeeltje is langzaam weggeëbd, en nu staat wit zelfs iets beter met zijn extra centrumpion. Op het webforum van Wageningen schrijft hun

teamleider dat de zwartspeler, daar 'Sul' genaamd, 'zich in het verre eindspel toch liet flessen.' Zo'n formulering is altijd nuttig voor het zelfrespect: eigenlijk ben je net zo goed als je tegenstander, maar je hebt alleen 'ergens' een ongelukkig foutje gemaakt. De partij naspelend krijg ik toch eerder de indruk dat er een klasseverschil (of zelfs een klasse verschil) is tussen Bram en zijn tegenstander, want Bram werkt rustig en doelbewust aan zijn kansen, en 'Sul' stelt daar bar weinig tegenover.

24. .. Kg7 25.Kd2 Td7 26.c4 Kf7 27.Kc3 a5 28.g3 fxg3 29.hxg3 Pe7 30.Pe3 Pc6 31.Pf5 b6 32.d4 Kf6 33.Pe3 h5 34.d5 Pe5 35.f4 gxf4 36.gxf4 Pg4 37.Te6+ Kf7 38.Pf5 Pf6 39.Kd4 Pg4

40.Ph6+

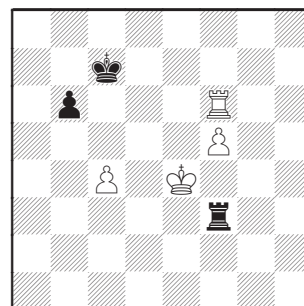
Misschien iets te snel. Doorgaan met gebiedsuitbreiding was het devies: 40.Pg3 Pf6 (40. .. h4 41.Pf5! h3 42.Pf6+) 41.Pe4 Pg4 42.Pg5+ Kg7 43.Ke4 etc. Of om het met Jesaja (28:16) te zeggen: הַפִּאֲמִין לֹא יִחִישׁ.

40. .. Kg7 41.Pxg4 hxg4 42.Ke4 Kf8 43.Kf5 Tg7? 'Je laten flessen' is hier dus niet doorhebben dat je gewoon wordt weggespeeld als je niet die enkele kans grijpt die je nog krijgt. Hier was dat 43. .. g3. Het verschil met de partij is dat zwart na 44.Te2 met b5! een vrije a-pion kan creëren en zo toch nog redelijk comfortabel remise bereikt.

44.Te2 g3 45.Tg2 Ke7 46.Ke4 Kd6 47.Kf3 c6

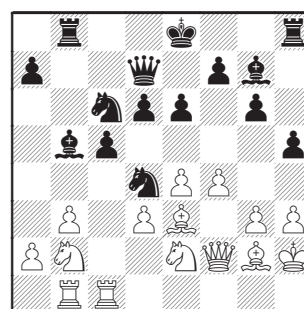
Zwart laat zich wel erg gewillig opbrengen inmiddels. Waarschijnlijk helpt 47. .. b5 al niet meer (48.cxb5 Kxd5 49.Txg3), maar dat had hij nog wel moeten proberen tenminste.

48.dxc6 Kxc6 49.Txg3 Ta7 50.Tg6+ Kc5 51.Tg5+ Kc6 52.Ke4 a4 53.bxa4 Txa4 54.Kd4 Ta1 55.Tg6+ Kc7 56.Tg3 Tf1 57.Tg7+ Kd6 58.Tg6+ Kc7 59.Tf6 Td1+ 60.Kc3 Tc1+ 61.Kd3 Tf1 62.f5 Tf3+ 63.Ke4

63. .. Tf1(?) 64.Te6 Tc1 65.Kd5 Td1+ 66.Ke5 Te1+ 67.Kf6 Tf1 68.Te5 Tf4 69.Ke7 Txc4 70.f6 Th4 71.f7 Tf4 72.f8D Txf8 73.Kxf8 Kc6 74.Ke7 1-0

Tonja Mertens – Lody Kuling

Stelling na 23. .. Dd7

Wit heeft de opening een beetje slapjes gespeeld (gesloten Siciliaans, u kent dat wel) en moest een tijdje gaten dichten op de damevleugel, maar wil nu weer volop meedoen.

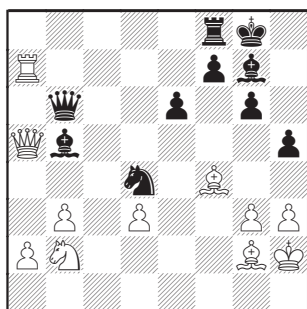
24.e5 dex5 25.Txc5 Pex2 26.Dxe2 exf4 27.Lxf4 Pd4 28.Dd2 Tc8 29.Tbc1 o-o

Ja, dat mocht nog. Lody speelt terecht volgens het principe: pas rokeren als je niks beters te doen hebt. Wit veroverd nu wel de zevende rij:

30.Tc7 Txc7 31.Txc7 Dd8 32.Txa7 Db6 33.Da5? (zie diagram volgende bladzijde) Dat is te ver weg van de eigen koning. 33.Tb7 was de aangewezen zet.

33. .. Dc5?

Jammer. Lody mist een mooi stukoffer: 33. .. Pf3+!. De eerste zetten zijn geforceerd: 34.Lxf3 Df2+ 35.Lg2 Ld4 (niet eens zozeer om die toren op a7 op te halen, want die kijkt toch maar toe. Het gaat om mat!) 36.h4. Desnoods speel je nu toch 36. .. Lxa7 37.Dxb5 Dxb2 met voordeel, maar eenmaal hier aanbeland kun je ook verder kijken: 36. .. e5! wint

Stelling na 33.Da5?

op slag, doordat het de loper van de dekking van g3 losweekt. Een kenmerkende variant is 37.Lg5 Lc6 38.Dd2 (enige zet) Dg1+ 39.Kh3 Lf2 en nu blijkt het nut van 36. .. e5: op 40.Lxc6 heeft zwart 40. .. Dxc3 mat.

Zoals het ging kwam er na flink wat ruilen een eindspel met ongelijke lopers op het bord, dat inderdaad remise was.

Jonathan Tan – Arjen van Herwaarden

Het ene jeugdtalent tegen het andere, nog jongere.

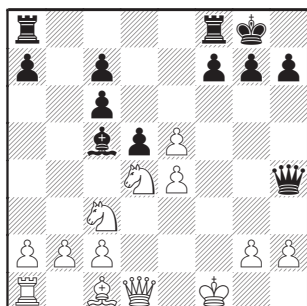
1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.d4 exd4 4.Lc4 Pf6 5.e5 d5 6.Lb5 Pe4 7.Pxd4 Lc5 8.o-o o-o 9.Lxc6 bxc6

Zwart heeft geen Ld7 gespeeld, maar gelijk gerokeerd, een gevaarlijke variant voor wit. Waarschijnlijk moet je het pionoffer gewoon aannemen met 10.Pxc6 of liever nog met eerst 9.Pxc6 en dan 10.Lxc6. De volgende zet lijkt in elk geval niet goed.

10.f3 La6

Dat is het verschil: de loper kan vervaarlijk prikken. Jonathan laat in elk geval zien dat hij nergens bang voor is:

11.fxe4 Lxf1 12.Kxf1 Dh4 13.Pc3

13. .. f5(?)

Ziet er gevaarlijk genoeg uit, maar 13. .. dxe4 was beter.

14.Le3 Dxb2 15.exd5! Dxe5 16.Lf2! cxd5?

Hiermee laat zwart de afwikkeling naar het eind-

spel toe en houdt wit zijn kleine kwaliteit. Dat zal toch niet de bedoeling zijn geweest.

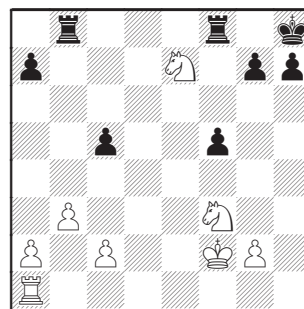
17.Pf3

Nog sterker, met dezelfde bedoelingen, was 17.Pc6!.

17. .. Dd6 18.Dxd5+ Dxd5 19.Pxd5 Lxf2 20.Kxf2

De rest is een kwestie van techniek. We lichten er nog één momentje uit:

20. .. Tab8 21.b3 c5 22.Pe7+ Kh8

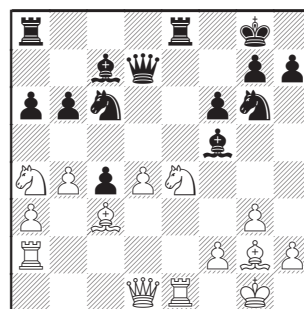

23.Pc6

Als je het thema ziet doe je hier (na enig nadenken) 23.Pe5! met onmiddellijke winst. Vanwege de dreiging 24.P5g6+ hxc6 25.Th1 mat verliest zwart een kwaliteit. Afgezien hiervan schoof Jonathan het keurig uit: 1-o op de 41^e zet.

Frans van der Wall – Ridens Bolhuis

Komen we bij het andere spektakelstuk. We hadden achteraf allemaal de indruk dat Ridens geweldig gemazzeld had, en dat blijkt in de analyse ook wel een beetje waar te zijn. Je kunt echter ook zeggen dat Ridens zeer inventief zijn tegenkansen heeft gezocht. En trouwens, 2000-spelers doen in stellingen zoals we die hier tegenkomen nou eenmaal niet altijd de beste zetten. Laten we eens kijken.

Stelling na 19. .. Dd7

Het is alweer razend ingewikkeld. Wit meent hier iets gezien te hebben:

20.d5 Pce5(?)

Dat lijkt minder. 20. .. Lxe4 (21.Lxe4 f5 of 21.Txe4 Txe4 22.Lxe4 Te8) lost het probleem van de hangende stukken beter op.

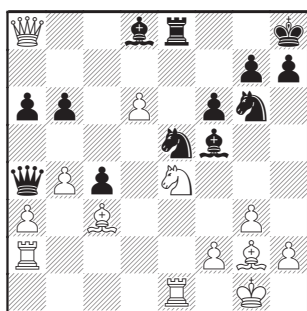
21.d6 Ld8?

Nu blijft er teveel hangen. Beter waren 21. .. Tad8 (d6 even pennen) of 21. .. Pd3 (met bijvoorbeeld de amusante variant 22.dxc7 Pxe1 23.Pd6 Pxd2 24.Pxb6 De6 25.Pxf5 Dxf5 26.Pxa8 P2h4 – je wordt helemaal tureluurs van die paarden).

22.Dd5+?

Wits beurt om iets te laten liggen: 22.Pec5! bxc5 23.Pxc5 D... en nu pas 24.Dd5+ wint een gezonde kwaliteit en een mooie pion zonder tegenkansen voor zwart.

22. .. Kh8(?) 23.Dxa8 Dxa4

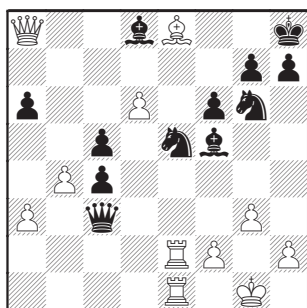

24.Pc5!? bxc5 25.Lc6

Dat was natuurlijk het idee achter 24.Pc5. Wit zal ook niet naar eenvoudige dingen zoeken... Het lijkt overweldigend, maar ondertussen dwingt hij Ridens wel tot wonderlijke dame-avonturen.

25. .. Db3 26.Lxe8 Dxc3 27.Tae2

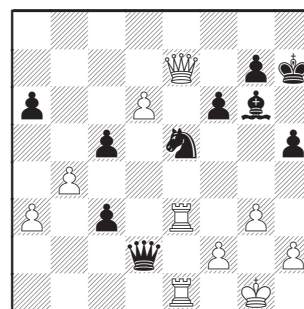
Dit is dan het moment waarop geen van de medespelers nog een stuiver voor Ridens' kansen gaf. In de analyse blijkt het echter nog steeds hoogst onduidelijk te zijn.

27. .. h5

Niet 27. .. Pf3+ 28.Kh1 (28.Kf1 Lh3 mat!) Pxe1 29.Ld7! (niet met 29.Lxg6 hxg6 zwarts ondersteuningsprobleem helpen oplossen) en wit wint.

28.Te3 Dd2 29.Lxg6 Lxg6 30.Dxd8+ Kh7 31.De7 c3

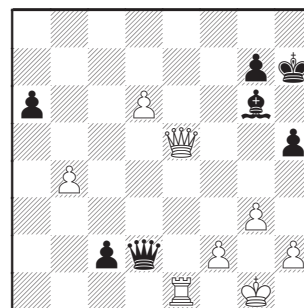

Ridens, inmiddels twee kwaliteiten achter, trekt zijn enige troef. Als reactie grijpt wit, geheel in de stijl van de partij, naar gewelddadige middelen:

32.Txe5

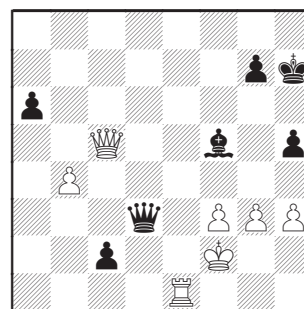
Tot mijn niet geringe verbazing werken andere dingen ook niet. Het stukoffer 32.bxc5 c2 33.Txe5 fxe5 34.Dxe5 c1D 35.Txc1 Dxd1+ zal wel remise zijn. Fritz zelf roept hier ogenblikkelijk 32.d7 Pxd7 'met groot voordeel voor wit', maar moet daar na bij dieper kijken steeds op terugkomen. Het is ook eigenlijk onzin (horizoneffect heet dat), zo'n pion weggeven. Die pion van c3 komt sowieso op c2 terecht en het paard gaat echt wel weer op zoek naar de witte koning.

32. .. fxe5 33.Dxe5 cxb4 34.axb4 c2

Maar ook zo verliest wit de d-pion. De terechte uitslag zou nu remise zijn geweest, maar wit ziet zelfs nog kans het fout te doen.

35.De3 Dxd6 36.Dc3 Dd1 37.f3 Dd6 38.Kf2 Lf5 39.Dc5 Dd3 40.h3

40. .. Dd2+ 41.Te2 c1D werkt nu nog niet vanwe-

ge 42.Dxf5+ Kh8 en wit houdt eeuwig schaak (of zwart, als wit op d2 slaat).

40. .. Lg6 41.g4?

Maar hierna werkt het wel! Zoals zo vaak is de eerste zet na de tijdcontrole een blunder. Met 41.De3 kon wit het nog steeds proberen.

41. .. Dd2+ 42.Te2 c1D 43.Txd2 Dxd2+

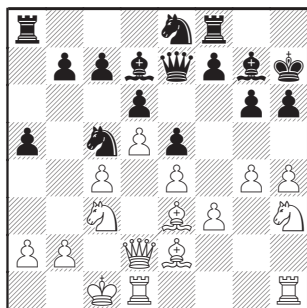
Een typisch geval van reïncarnatie, lijkt mij.

44.Kg3 De1+ 45.Kf4 Dh4 46.Db6 Df6+

Nog simpeler was misschien 46. .. hxc4 47.fxc4 (47.hxc4? Dh2+) Dxc3, maar hiermee voltooit de zwarte dame op passende wijze haar omzwervingen: d8 (geboorte) d7xa4-b3xc3-d2xd6-d1-d6-d3-d2 (reïncarnatie) e1-h4-f6 (dood), in afwachting natuurlijk van de wederopstanding op h1 of g1. Er volgden nog tien overbodige zetten. 0-1

Henk Boot – Richard Christians

Na zijn geweldige successen in het PK-SGA (zie elders in dit nummer) wilde Henk in de externe ook wel weer eens winnen. In de volgende stelling ging hij echter iets te overhaast te werk.

Stelling na 14. .. Ld7

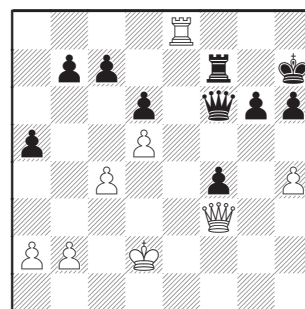
Na 15.g5 h5 had wit een duurzaam voordeeltje gehad, met ook nog eens een vrij duidelijk plan (Lh3 en ooit f4). Het plan met 15.h5 g5 is misschien nog beter, zoals Petrosjan in een aantal partijen heeft laten zien. En als dat te moeilijk mocht zijn: de stelling blijkt bij ons in de buurt al eerder op het bord te hebben bestaan, want mijn database spuugt zo maar Olafsson-Salo, Amsterdam 1954 uit. Olafsson speelde destijds in de Apollohal 15.Tdg1. Zoiets kan natuurlijk ook: rustig verder gaan met de opbouw. In plaats van al dat moois volgde er:

15.f4?! exf4 16.Lxf4 Pf6 17.Lf3?

17.Pf2 moest hier. Droomde Henk van 'een keertje Pg5+?' Het antwoord van Henk: 'ja'.

17. .. Lxg4 18.Lxg4 Pxd4

Deze troosteloze stelling kunnen we maar beter even laten voor wat het is. Op zet 36 stond het zo:

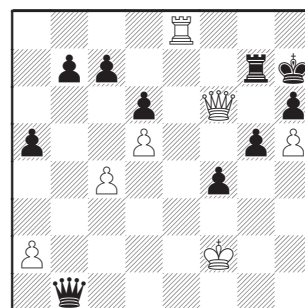

Stelling na 35. .. Df6

36.h5?! Dxb2+ 37.Ke1 Db1+ 38.Kf2 g5

Er was niets tegen 38. .. Dxa2+, vooral niet als je tijdnood hebt. De stelling blijft natuurlijk net zo hopeloos voor wit.

39.Dc3 Tg7 40.Df6

Eindelijk dreigt wit iets hier, namelijk 41.Te7 met eeuwig schaak, maar beide spelers hebben het kennelijk nog niet door. Als gevolg van deze *amaurosis scachistica duplex* schiet het halve punt een paar zetten heen en weer: zwart doet niets tegen de dreiging en wit voert hem niet uit. *Navraag leert dat Henk met rotsvast optimisme eigenlijk nog op winst speelde: hij wilde Te6 kunnen doen met allerlei lek- kers in het vooruitzicht.*

40. .. Dc2+? 41.Ke1? 41.Te2=. 41. .. Dc1+? 41. .. c5+.

42.Kf2 Dd2+ 43.Te2!

Nu wel.

43.Dd3 Ke1?

Maar niet zo! 43. .. Te7=.

44.Dg3+?

Het was kennelijk lastig te zien, maar de enige winnende zet is hier nog 44.Db1+. Bijvoorbeeld 44.Kf2 g4 (of zelfs 44. .. c5 45.bxc6 g4) 45.Dxf4 en nu is tenminste die remisedreiging met Te7 eruit en kan wit weer verder werken. Maar dan moet je die dreiging wel zien...

45.Kd2 Dg4 46.Te7

Nu is het weer in orde en zagen de spelers het ook. ½-½

met dank aan Piet Peelen